

VNS 7/2020 vp Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Asiantuntijalausunto, Finavia Oyj

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta 6.4.2021

Finavia Oyj
Mikko Viinikainen, kestävän kehityksen johtaja

FINAVIA
for smooth travelling

Ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä 1/2

Euroopan lentoliikennetoimialan raportti nettonollapäästöjen saavuttamisesta vuoteen 2050 julkaistiin 11.2.2021 (https://www.destination2050.eu/)

Samalla toimijat (mm. lentoyhtiöjärjestö A4E, johon kuuluvat esim. AirFranceKLM, Lufthansa, ja Finnair) julkaisivat sitoumuksensa tähän tavoitteeseen.

Ensi vaiheessa uusiutuvien lentopolttoaineiden käyttöä tulee nykyisen kaltaisessa lentokalustossa lisätä. Suomen tulisi varmistaa, että EU-tasolla lentoliikenteen käytössä on riittävä osuus uusiutuvien polttonesteiden tuotannosta. Suomen tulisi asettaa ensisijalle yhteisötason velvoitteet uusiutuvien lentopolttoaineiden käytölle (ReFuelEU Aviation -hanke).

Ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä 2/2

Jatkossa lentämisen päästöjen vähentämisen ratkaiseva kysymys on täysin uuden teknologian – sähkö ja vety – laaja läpimurto, sekä P-2-X hiilivetypolttoaineiden käyttö pitkillä lentomatkoilla.

Suomen tulisi omassa EU-politiikassaan tukea riittävien yhteisön TKI-panosten ohjaamista lentokoneiden uuden tekniikan kehittämiseen.

Uusi teknologia nostaa lentämisen hintaa.

Suomen tulisi varmistaa, että lentoliikenteen päästökauppa on ainoa EU:n itse asettama hinnoittelumekanismi päästöjen vähentämiseksi

Luonnonvarojen kestävä käyttö
Arvojaan ja etujaan edistävä unioni

Suomen tulisi tukea EU:ssa politiikkaa, joka mahdollistaa aiempaa selkeämmin yksityisten toimijoiden päästöjä eliminoivia nieluhankkeita ilman, että jäsenvaltiot laskevat kaiken oman kasvillisuutensa nielut kansallisvaltion hiilitaseeseen. On luotava toimivat mekanismit ja standardit hankkeille, joita rahoittamalla yritykset voivat myös EU:n alueella ostaa hiilen poistamispalveluja (elimination credits).

Suomen tulisi tukea EU-sääntöjä, jotka mahdollistavat yksityisten toimijoiden kustannustehokkaat päästöjen vähentämistoimet Euroopan ulkopuolella ja näiden päästöhyötyjen huomioon ottamisen osana toimijoiden hiililaskentaa. Käytännössä tämä tarkoittaa vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden merkityksen selvempää tunnistamista osana globaaleja ilmastotoimia.

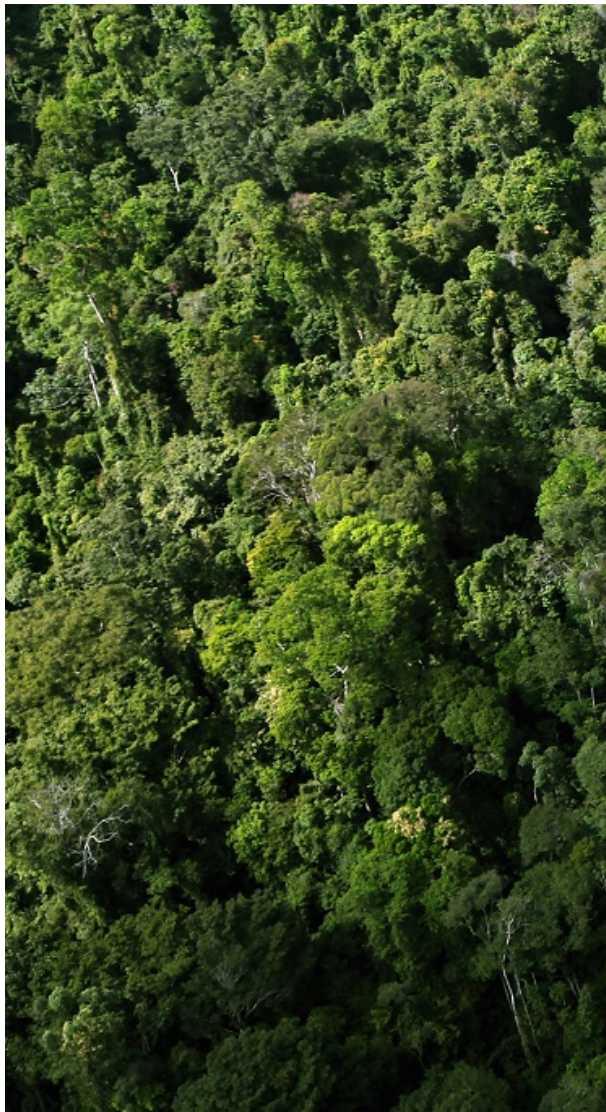

Uudistava kasvupolitiikka ja yhtenäisemmät sisämarkkinat

Sääntöihin perustuvan avoimen ja markkinaehtoisen kilpailun edistäminen on tärkeää.

Nykyisessä täysin poikkeuksellisessa COVID19-tilanteessa Suomen olisi kuitenkin tuettava sitä, että kilpailu- ja valtiontukisääntöjä sovelletaan järkevällä tavalla, jotta lentoasemat ja lentoyhtiöt voivat saada välttämättömän tuen voidakseen selvitä yli kysyntäkriisin ja turvata palvelujen tarjonnan tulevaisuudessa.

Vahva sosiaalinen ulottuvuus, oikeudenmukaisempi työelämä ja vaikuttava terveyspolitiikka

Suomen tulisi ajaa EU-politiikassaan terveyspassi-järjestelmää (ns. sähköinen rokotuspassi), joka mahdollistaisi matkustuksen avaamisen terveysturvallisesti.

Järjestelmä tulee rakentaa siten, että se on nopeasti käytettävissä myös tulevien pandemioiden aikana turvaamaan liikkuvuus ja talouselämän toiminta.

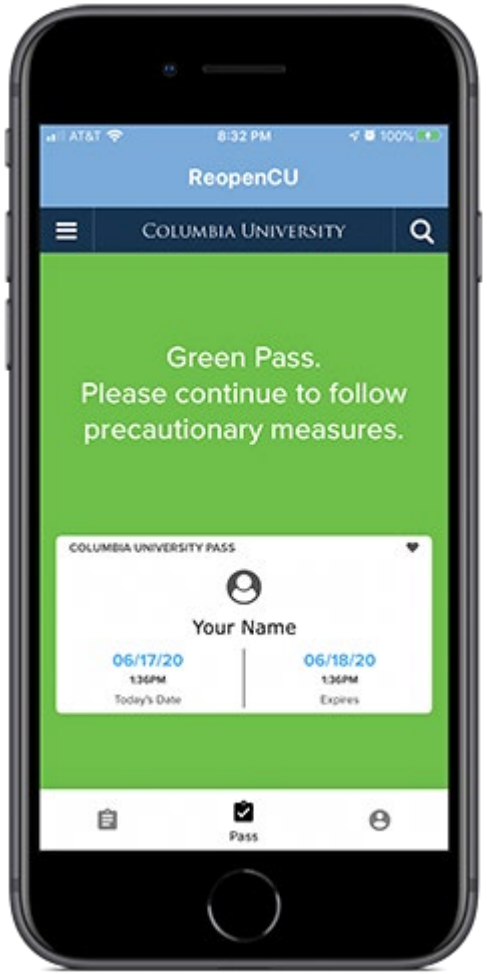

FINAVIA
for smooth travelling

Kokonaisvaltainen lähestymistapa muuttoliikkeeseen ja Schengen-alueen kehittämiseen

Vaikka suurimmat kysymykset EU:hun suuntautuvassa muuttoliikkeessä eivät kohdistu lentoasemilla tapahtuvaan ulkorajavalvontaan, tulisi Suomen kuitenkin varmistaa omalla toiminnallaan EU:ssa, että lentoasemayrityksille ei aseteta suoria tai epäsuoria, toiminnallista haittaa tai kustannuksia aiheuttavia velvoitteita ulkorajavalvonnassa.

Osallistavampi ja avoimempi unioni

Suomen tulisi osaltaan EU-politiikassaan vaikuttaa siihen, että Euroopassa julkaistava ilmailun säätely on oikeatasoista, mutta riittävää siten, että tarpeeton hallinnollinen taakka lentoliikennetoimialalle vältetään.

Suomen tulisi osana EU-politiikkaansa pyrkiä Eurocontrol-organisaation rahoituksen turvaamiseen suoraan jäsenmaiden budjeteista, eikä nykyisellä tavalla siten, että osa rahoituksesta perustuu jäsenmaiden lennonvarmistusyritysten kulupohjaan.

Avoin ja vastuullinen kauppapolitiikka

Suhteissa suuriin kolmansiin maihin on otettava huomioon protektionismin mahdollisuus lentoliikenneyhteyksien järjestämisessä ja liikenteen tarvitsemien lupien saatavuudessa.

Suomen tulisi EU-politiikassaan pyrkiä siten, että yhteisön päätöksillä ei vaaranneta eurooppalaisten lentoyhtiöiden toimintaedellytyksiä suhteessa kolmansiin maihin.

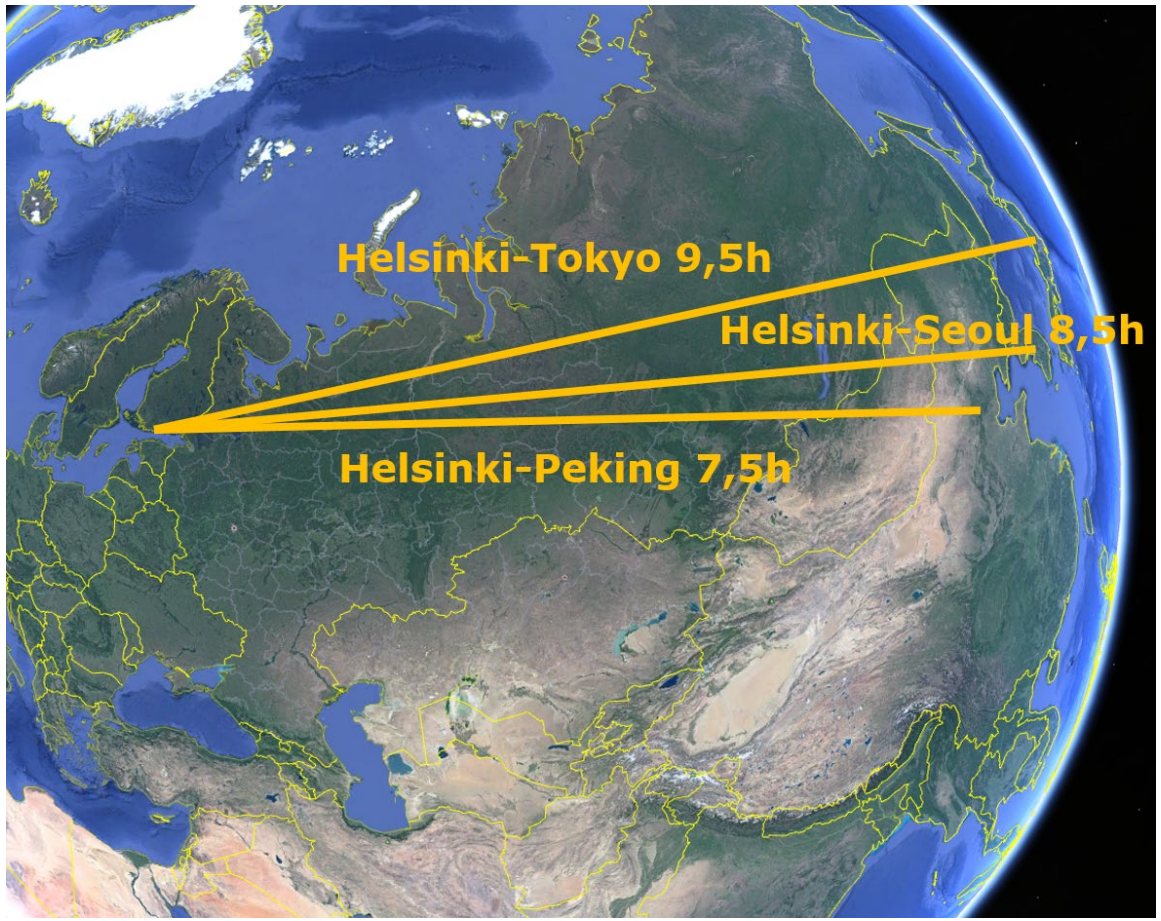

FINAVIA
for smooth travelling

”Every Flight Begins At The Airport”

FINAVIA

for smooth travelling

www.finavia.fi/ymparisto

mikko.viinikainen@finavia.fi